

ZOO Dvůr Králové a. s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

The Annual Report

2007

Zoo je členem:

The zoo is a member of:

Kopytníci Ungulates

Luděk Čulík, Jiří Hrubý

SUMMARY

The Ungulates team welcomed the birth of more than 240 young imms (of 32 species and 40 forms) during 2007. For all could be named two males of black rhinos. There was triumph for Ungulates team. The socialisation and mating of our pair of rhinos was successful and it has been confirmed that Etana, our female, is pregnant and we are expecting an important arrival at the end of 2008. Visitors could have captured more than 180 ungulates at the zoo throughout the year, and at African safaris during the summer season. In order to extend the genetic basis of our herds we imported following animals: 1.0 sable antelope, 0.1 adax, 1.0 grant zebra and 0.1 river hog, 1.0 sitatunga, 1.0 dama gazella, and 1.0 scimitar-horned oryx.

V průběhu roku 2007 se stáda kopytníků rozrostla o 241 mláďat v 32 druzích a 40 formách. Mezi důležité odchovy patří 6 adaxů, 4 antilopy koňské, 7 antilop vráných, 9 antilop vráných, 2 antilopy skákavé, 1 bahnívec horský, 3 buvoli pralesní, 2 buvolci běločelí, 1 dikdik Kírkův, 3 gazely dama, 1 gazela písková, 11 impal, 9 kudu malých, 5 kudu velkých, 2 nosorožci dvourozí, 9 nyal nížinných, 2 orxyi jihoafričtí, 2 sitatungy, 1 pakůň bělobradý, 7 pakoňů běloocasých, 3 pakoňe modří, 2 paovce africké, 11 vodušek abok, 24 vodušek červených, 9 vodušek jelenovitých, 6 watusi,

2 zebry Böhmovy, 4 zebry damarské, 2 zebry Chapmanovy, 4 žirafy Roibovské a 2 žirafy sířované. Úspěchem bylo i rozmnožení dvou forem skotu, domácího a zakrslého zebu, kteří do naší zoo přišli v loňském roce.

Stáda a chovné skupiny byly v letošním roce doplněny o nové jedince. V roce 2006 bylo dovezeno: 1,0 antilopa vraná z varšavské zoo, 0,1 adax ze zoo v Labem, 1,0 zebra Böhmová ze zoo v Münsteru, 0,1 šetčkoun africký ze zoo v Münsteru, 1,0 sitatunga ze zoo v Beauval, 1,0 gazela dama, 1,0 pšmouha z Berlína.

Okapi

Událostí roku bylo bezpochyby opětovné spojování samice okapi (Eudorcas scottii) s samcem Ahadi. Spojování probíhalo pod dozorem zkušených německých chovatelů a zoologa a několikrát byl dokonce zaznamenán pokus o páření. Jelikož se okapi a žirafa stejně jako u žiraf dílem okamžiku, nebyli jsme si jisti, zda k oplození došlo či nikoli. Chování samice se ale začalo časem měnit. Proto jsme ukončili spojování a bedlivě čekali, zda dojde k přibírání na váze a jak dopadnou testy vzorků trusu, které pravidelně posíláme do Veterinárního institutu ve Vídni. Samice skutečně začala přibývat a koncem roku již vážila 290 kg (při příchodu do naší zoo v roce 2006 jen 220 kg). Naše domněnka, že Etana je březí, byla potvrzena na samém konci roku potvrzena vyšetřením trusu ve Vídni.

Pokus o páření okapi (vlevo) a páření hroščíků liberijských (vpravo).
*Mating attempt of okapi (left) and mating of *Protopithecus libanensis* (right).*

Foto: L. Štábl

Hroščí

Tento rok se po dvouletém snažení podařilo úspěšně spojit nový pár hroščů liberijských: třicetiletého samce Lothara, který přišel v roce 2005 ze zoo v Kreischitzu, a šestiletou samici Tanque, která se narodila v naší zoo. Zvířata na sebe

spojili již krátce po příchodu samce do zoo, ale první pokusy o spojení byly neúspěšné a hroščí se k sobě chovali velmi agresivně. To se v průběhu letošního roku změnilo a protože se zároveň podařilo přesně zachytit termín říje, došlo nakonec k úspěšnému spojení a páření. Samice Tanque však prozatím nezabřezla, proto spojování bylo několikrát opakováno. I v tomto případě naše zoo začala spolupracovat s Veterinárním institutem ve Vídni. Pokoušíme se mapovat reprodukční cykly hroščů pomocí rozboru hormonálních metabolitů v trusu.

Šetčkouni

Novou chovnou skupinou, kterou jsme začali nově sestavovat, je skupinka šetčkounů afrických. K našim dvěma samcům a jedné samici přibyla v tomto roce nová samička, která k nám dorazila ze zoo v Münsteru. V případě původního páru, který přišel v roce 2003, se jednalo o sourozence. K nim byl v roce 2005 přivezen nový samec zoologické zahrady v Rotterdamu. Jeho první seznamování s novou samičkou bylo úspěšné a skončilo agresivní potyčkou. Proto jsme se rozhodli pro jinou sestavu: místo sestavení dvou chovných párů jsme sestavili jednu malou skupinku. Našim plánům jsme začali na konci roku úspěšně realizovat tím, že jsme spojili obě samice a do vedlejšího boxu přemístili mladého samce. Spojování samic proběhlo bez problémů. Na jaře 2008 se chystáme do skupiny zapojit samce. Pokud se vše vyvíjí dobře, mohli bychom již před koncem příštího roku očekávat historicky první šetčkouny narozené v naší zoo.

Nosorožci

Ve skupině severních širokohubých nosorožců došlo k několika změnám. Tou první bylo utržení samice Nasí, která měla značné zdravotní problémy a ztrácela váhu. Po vyšetření specialisty z IZW Berlín se ukázalo, že samice má velký nádor v lymfatických cestách, léčba je nemožná a navíc samice trpí. Pokračovala na projektu zaměřeném na rozmnožování nosorožců širokohubých afrických, na které se podíli také odborníci z IZW v Berlíně a z Veterinárního institutu ve Vídni. Sonografická vyšetření a rozboru hormonálních metabolitů v trusu opět neprokázaly březost. Proto se opakovaly pokusy o umělou inseminaci, která některé vypadaly nadějně. Stádo čtyř samic proto nebylo spojováno se samcem, aby nedošlo k potratu nebo ke vstřebání plodu. Čekali jsme na výsledky vyšetření, které měly prokázat březost. K tomu však bohužel nedošlo a projekt byl na konci roku pozastaven.

Samice štětkouna afrického Pamela.
Pamela, African bush pig female.

Foto: J. Čížek

Isis a Jimmí, pár nosorožců dvourohých. Jimmí, narozená 1969 v Keni, je naší poslední žijící samička původem z odchyty. *Isis and Jimmí, a pair of black rhinos. Jimmí (born 1969 in Kenya) is the last living female from the wild.*

Foto: J. Čížek